

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa D. K.
przeciwko O. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. i Towarzystwu
Ubezpieczeń i Reasekuracji A. Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 sierpnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 lutego 2018 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił powództwo D. K. przeciwko O. Sp. z o.o. w R. i Towarzystwu Ubezpieczeń A. S.A. w W., a wyrokiem z dnia 14 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powódka wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W jej ocenie w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, wyrażające się w pytaniu, „czy relacja pozwanego z biegłym sądowym opierająca się na zasiadaniu we władzach poważnego gremium medycznego (obydwaj są

członkami), w sytuacji gdy niewątpliwie powoduje to między nimi relacje, które mogą budzić wątpliwości co do ich bezstronności w szczególności osobiste, relacje decyzyjne, w tym majątkowe w ramach sprawowanej funkcji członków zarządu mogących zaciągać zobowiązania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania

praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy sformułować w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ. oraz z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Przedstawione przez skarżącą uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi nie czyni zadość wskazanym wymaganiom, nie zawiera bowiem argumentacji jurystycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącej o istotności dostrzeganego zagadnienia. Całkowicie abstrahuje od dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, w tym rozstrzygnięć, z których wynika m.in., że zależność służbowa, zachodząca między kierownikiem sądu, z którym wiąże się dochodzone roszczenie, a orzekającymi w nim sędziami, z istoty swej nie jest stosunkiem osobistym tego rodzaju, iż mógłby on wywołać wątpliwości co do ich bezstronności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 1991 r., II CR 657/90, nie publ., por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 76/06, OSNC 2007, nr 7-8, poz. 100), jak również że nie można z góry wykluczyć jako biegłych osób będących zatrudnionymi w tym samym resorcie, w którym pracuje strona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1976 r., I CR 374/76, OSNC 1977, nr 10, poz. 187, gdzie wskazano m.in., że odmienny pogląd skutkowałby niemożnością powołania w charakterze biegłego osób z zakresu niektórych specjalności skupionych w danych resortach i nie spotykanych poza nimi). W orzecznictwie tym wyjaśniono też, że dla zastosowania art. 49 w związku z art. 281 k.p.c. decydujące znaczenie ma indywidualna ocena konkretnego przypadku (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP

76/06 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1998 r., I CKN 405/97, nie publ., gdzie wskazano, że pośredni interes sędziego w sprawach spółdzielni mieszkaniowej, której sędzia jest członkiem, może być podstawą wyłączenia na wniosek strony, na zasadzie art. 49 k.p.c., w zależności od stopnia zainteresowania sędziego, jako członka spółdzielni, wynikiem procesu).

W świetle przywołanych orzeczeń sama znajomość zawodowa czy eksponowane w skardze związki organizacyjne między dr. M. J. a biegłym J. Z., polegające na członkostwie w zarządzie tego samego towarzystwa naukowego, nie przesądzają – w sposób generalny i abstrakcyjny – o spełnieniu przesłanki określonej w art. 49 k.p.c. Pomijając to orzecznictwo, skarżąca pozbawiła się szansy na wykazanie potrzeby jego korekty albo choćby tylko uzupełnienia. Konieczność zaś dokonywania indywidualnej oceny oznacza, że przedstawione przez nią pytanie nie nadaje się do abstrakcyjnego rozstrzygnięcia. *In casu* powódka nie wykazała dalej idących niż zawodowo-organizacyjne związków między M. J. a biegłym J. Z.. Jego bezstronność zakwestionowała *ex post*, po sporządzeniu niekorzystnej dla niej opinii, mimo że była informowana o jej zleceniu (por. k. 294, 297). Obaj biegli złożyli oświadczenie co do swej bezstronności, uwiarygadniając je dodatkowymi informacjami (k. 230, 368-369, 580).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co kosztów - art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.